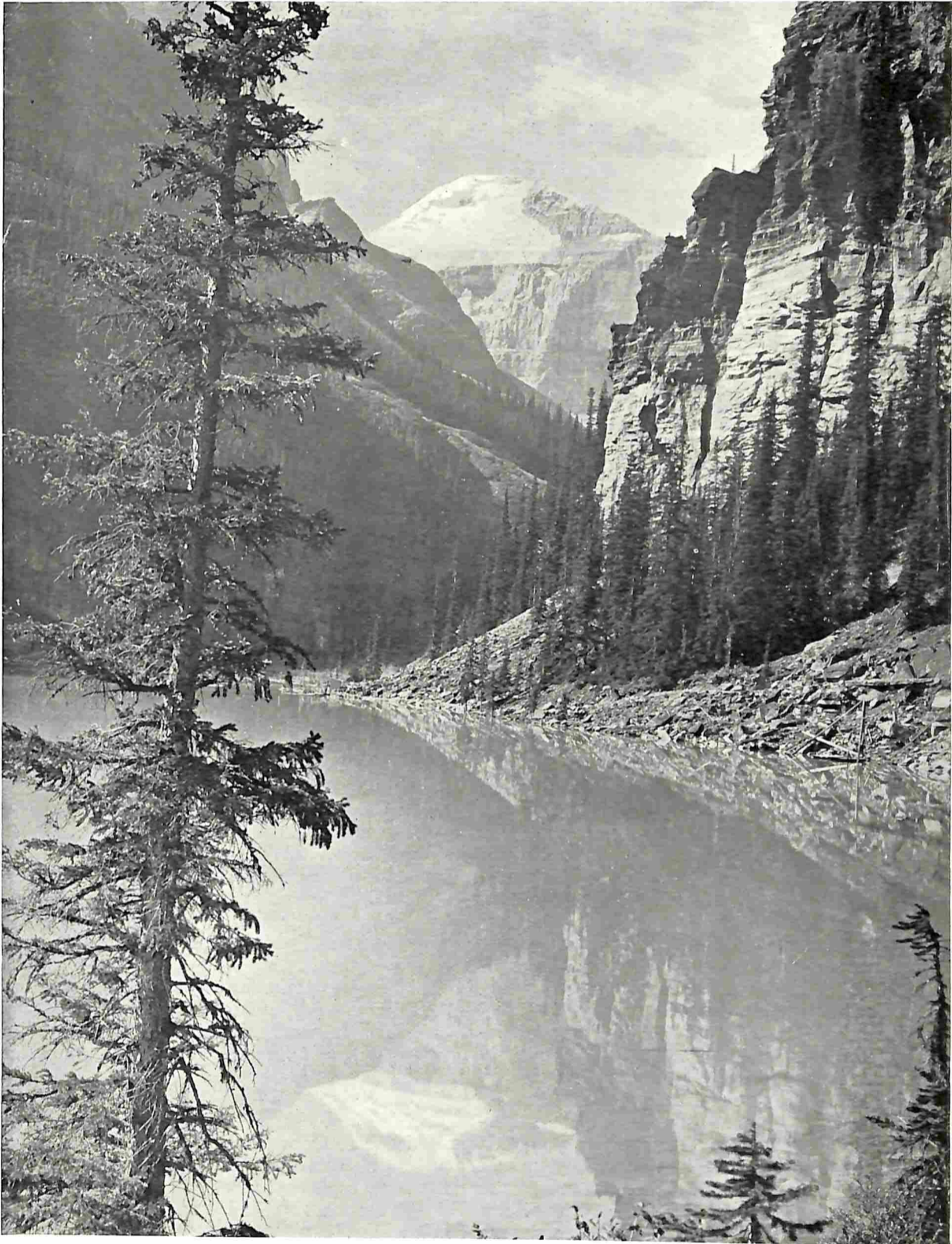

BUITEN

20^E JAARGANG N^O. 5.

ZATERDAG 30 JANUARI 1926.

LAKE LOUISE EN MOUNT LEFROY IN HET CANADEESCHE BANFF NATIONAL PARK.

Redacteur: Mr. A. LOOSJES.

INHOUD:

DE VINGER VAN HET NOODLOT, DOOR HEADON HILL (5)	BLZ. 50
GOLVENSTOET (GEDICHT), DOOR EDWARD B. KOSTER	BLZ. 51
HET CANADEESCHE ROTSGEBERGTE (GEÏLL.), DOOR F. S. BOSMAN	BLZ. 49, 52—55
OOSTERSCHE MOMENTEN (VERVOLG), DOOR MAURITS WAGENVOORT	BLZ. 54
HET GRONINGSCH E ACADEMIEGEBOUW (GEÏLL.), DOOR MR. R. VAN ROYEN	BLZ. 56—57
VÓÓR HONDERD JAAR, DOOR MR. C. BAKE	BLZ. 57
HEKSENBEZEMS (GEÏLL.), DOOR C. VAN WEELE	BLZ. 58—59
LAAT LOOFBOOMPJE (GEDICHT), DOOR EDW. B. KOSTER	BLZ. 58
KONINGEN IN BALLINGSCHAP, DOOR CHARLES G. D. ROBERTS (I)	BLZ. 59
HUIZEN AAN DE MIENT TE ALKMAAR, AANGEKOCHT DOOR DE VEREENIGING HENDRICK DE KEYSER (IL- LUSTRATIE)	BLZ. 60

BERICHTEN VAN REDACTIE EN UITGEVER.

Men gelieve alles wat de Redactie of de Administratie van dit weekblad betreft te adresseeren aan de Uitgevers Scheltema & Holkema's Boekhandel, Rokin 74—76, Amsterdam, met de toevoeging: „Voor de Redactie” of „voor de Administratie van het Weekblad Buiten”.

Duidelijke naam en adresvermelding wordt verzocht ook achter op de foto's.

De uitgevers verzoeken beleefdelijk dit blad te noemen als men naar aanleiding van eene advertentie, een aanvraag of een bestelling aan een adverteerder doet.

Afzonderlijke nummers: Prijs 40 cts.

DE VINGER VAN HET NOODLOT

door

5) HEADON HILL.
ZESDE HOOFDSTUK.

DETECTIVE-INSPECTEUR WAGGE.

ZIJN Excellentie Stephen Colne was vrijgezel, en als hij op zijn buitenverblijf was, stond hij onder de plak van zijn strenge, ongetrouwde zuster, die hij als *chatelaine* had aangesteld. Terwijl haar broer, de staatsman, uit zijn officieele woning in Downing Street hielp het Rijk regeeren, regeerde Miss Agatha Colne Colnbrook met ijzeren hand.

Maar ofschoon hij zijn zuster de vrije hand liet in het bestuur der huishouding, was er één order, welke zij niet durfde overtreden. Zijn studeerkamer was een heiligdom, dat zelfs de grimmige oude vrijster niet zonder uitnoodiging mocht betreden — een aangenaam vertrek, dat uitzag op de kastanjeaan welke van den hoofdweg naar het huis leidde. Hier behandelde hij de regeeringszaken, die door haar dringendheid hem zelfs bezig hielden in zijn zelden gebruikt landelijk verblijf.

Hier was het, dat Mr. Stephen Colne zat op den dag na het gerechtelijk onderzoek van de onbekende menschelijke overblijfselen, die in den kalkkuil op Bare Acre Down gevonden waren. Ongeduldig keek hij eenige papieren door, die hem met de ochtendpost gebracht waren, maar zijn blik dwaalde vaak af naar een van de vensters, die op de oprijlaan uitzagen. Zijn bleek, scherpzinnig gezicht stond strak, maar een glans kwam in zijn vermoede oogen, toen zijn auto de laan opreed en onder de luifel bleef staan.

De man die eruit stapte en na een vriendelijk knikje naar den chauffeur op de voordeur toeliep, droeg de zwarte kleeven en den gebruikelijken zwarten hoed van een Anglikaanschen geestelijke.

Een oogenblik later diende de butler hem aan als „Zijn Eerwaarde, Mr. Branson”, ofschoon Mr. Colne een heel an-

deren naam had voor den bezoeker, toen de butler was heengegaan.

„Zoo, inspecteur Wagge”, zei hij, hem neerbuigend de hand toestekend, „de Commissaris maakte waarschijnlijk geen bezwaar om u met deze zaak te belasten?”

„Volstrekt niet, mijnheer”, was het antwoord, ietwat droog uitgesproken. „Hij heeft mij laten komen zoodra hij van de plaatselijke politie verzoek om hulp kreeg”.

James Wagge was een van de bekwaamste rechercheurs, verbonden aan de Afdeeling Recherche van Nieuw Scotland Yard. Hoe zijn Schepper hem had gevormd, wist waarschijnlijk niemand anders dan zijn vrouw, zoo menigvuldig waren zijn vermommingsen. Er werd algemeen geloofd in de „Yard”, dat Jem Wagge zelfs een vermomming droeg in zijn binnenkamer op het Hoofdbureau van Politie. Op dit oogenblik zou zijn correct voorkomen iedere devote oude vrijster verlokten hebben zelfs gedurende een orkaan den vroegdienst in de kerk bij te wonen.

Mr. Colne deed alsof hij de afgemetenheid van het antwoord van den detective niet opmerkte.

„Ga zitten”, sprak hij, „dan zal ik je eenige inlichtingen geven, waardoor deze zaak op één lijn gesteld zal worden met alle andere gevallen, die uwer waardig zijn”.

Met een lichte buiging, zonder enig verlies van zijn waardigheid als geestelijke tegenover een deftigen beschermer, koos Mr. Wagge een gemakkelijken stoel en ging tegenover zijn gastheer zitten.

„Je zult uit de Londensche kranten de voornaamste bijzonderheden omtrent het onderzoek van deze zaak vernemen hebben”, hernam Mr. Colne. „Als bewoner van deze buurt kan ik je enkele inlichtingen geven, die je anders slechts met heel veel moeite en tijdverlies kunnen verkrijgen. In mijn geest bestaat geen twijfel dat Sir Dudley Glenister het bewijs van zijn neefs dood in Amerika heeft vervalscht, nadat hij hem naar Engeland had teruggelokt, en dat hij hem heeft vermoord op slechts enkele mijlen afstand van zijn Huis. Dat is alles wat je moet kunnen bewijzen”.

De inspecteur had een opschrijfboekje te voorschijn gehaald, een fijn dingetje van marokijnleer, verguld op snee.

„Ik ben reeds met mijn werk begonnen, mijnheer”, zei hij. „Ik heb naar de Amerikaansche politie getelegrafeerd dat zij naspelingen moeten doen omtrent den dood van een man, begraven als George Glenister te Lone Wolf City, Montana, en door onze rechtbanken aangenomen als een vaststaand feit, waardoor de tegenwoordige baronet het opvolgensrecht heeft verkregen. Ik had slechts een uur tot mijn beschikking vóór ik den trein moest pakken, maar ik verkreeg de zekerheid dat Sir Dudley Engeland niet heeft verlaten binnen een jaar voor Sir Philip Glenister's dood. Als hij dus het bewijs uit Amerika heeft vervalscht, moet hij een afgezant gehad hebben, die te voren ter plaatse was. Binnen eenige dagen zal ik in staat zijn de hand op zijn afgezant te leggen”.

Mr. Colne knikte goedkeurend.

„Een kranig begin”, zei hij. „Geheel getuigend van uw gewone knapheid, Wagge, en van alles wat van je te wachten was na een oppervlakkig overzicht van de verslagen van het gerechtelijk onderzoek. Maar ik voorzie dat hier ter plaatse het terrein ligt voor je bijzondere gaven. Laat mij je eenige dingen vertellen, die mij ter oore zijn gekomen als een buurman, die tegenwoordig was bij het feit van den neergevallen vinger en die op de hoogte is van de loopende geruchten.

1e. Sir Dudley Glenister was in het bosch op den nacht na het gebeurde, waarschijnlijk om een gerechtelijk onderzoek te voorkomen door beter het lijk van zijn slachtoffer te verbergen.

2e. Miss Kathleen Glenister en Kapitein Slater, gasten op de Grange, volgden hem en kunnen dit bewijzen.

3e. De ontdekking van de overblijfselen in den kalkkuil werd gedaan door Sir Dudley's eigen werkvolk en de bijzonderheden werden besproken bij het gerechtelijk onderzoek. Sir Dudley was aanwezig, een veelbeteekenend feit, als men bedenkt, dat niets op het lijk werd gevonden, dat tot herkenning kon leiden.

4e. Sir Dudley was somber en zenuwachtig, tot de jury weigerde het lijk als dat van George Glenister te erkennen. Seman, is hij brutaal en uit de hoogte geweest en heeft al zijn gasten zijn huis uitgezet behalve Dokter Melville”.

Inspecteur Wagge, die druk bezig was geweest met het opschrijven van al de opmerkingen in zijn boekje, keek plotse-

„Is dat de zenuwspecialist uit Harley Street, mijnheer?” vroeg hij belangstellend.

„Ja. Ken je hem? Toch zeker niet in je beroep.”

„Niet doordat hij bij de politie te boek staat. Maar toch ken ik hem in *zijn* beroep. Ik heb hem eens als dokter geraadpleegd en hij was best de twee guineas waard, die ik hem heb betaald”.

Mr. Colne lachte ongelooft.

„Jij en zenuwen, Wagge?” zei hij. „Kom, dat is een beetje al te sterk.”

„U vergeet, mijnheer, een gelegenheid waarbij ze wat erg op de proef gesteld werden”, antwoordde hij.

Mr. Colne keek den spreker onder half gesloten oogleden aan.

„O, dat!” zei hij, alsof hij zich met moeite iets herinnerde.

„Ik wist niet dat het je zoo hard had getroffen, Wagge, maar nujespreek over dien kleinen misgreep, wil ik van de gelegenheid gebruik maken om je op het hart te drukken, dat deze Glenister-zaak geleid moet worden langs de aangegeven lijn. Ik wil je niet onaangenaam zijn en je wijzen op wat ik zou kunnen doen als ik kwaad wou — maar ik vermoed dat je zelf wel weet wat goed voor je is”.

„Ik zal niet licht iets doen dat mijn loopbaan bij de politie kan schaden, Mr. Colne”, zei Wagge nederig.

„Dat is dan in orde”, zei de groote staatsman opgewekt.

„Als je in dezen geest aan het werk gaat en, volgens het plan dat je zoo knap hebt opgezet, handelt naar de gegevens, die ik je heb verstrekt, dan twijfel ik niet aan het goede resultaat. Doch het moet niet alleen goed gaan, Wagge, maar ook snel, denk eraan!”

„Zoo snel als met degelijkheid samengaat”, antwoordde de inspecteur met een spoor van toorn bij den onderwijzenden, om niet te zeggen dreigenden toon. Zijn gepikeerdheid scheen echter in een oogwenk te verdwijnen, want hij haastte zich tot de zaak terug te keeren.

„Ik heb uit de krantenverslagen gezien, mijnheer, dat Mr. George Glenister Engeland verliet terwijl er oneenigheid bestond tusschen hem en zijn vader. Het zou misschien helpen als u eenig licht kon werpen op de oorzaak van hun twist. Misschien een vrouw achter de schermen?”

Mr. Colne trok zijn wenkbrauwen op.

„Wel, wel, Wagge, voor een man van jouw bekwaamheid kom je al heel licht tot gevolgtrekkingen”, antwoordde hij. „Volg dien weg op geen enkele voorwaarde. Hij zal je slechts op een valsch spoor brengen. Het „*cherchez la femme*” gaat hier niet op, dat verzeker ik je. De oude Sir Philip Glenister en zijn jonge spruit hebben ruzie gekregen om een veel meer prozaische zaak — ponden, shillings en pence. De knaap had veel geld uitgegeven en de vader wilde niet meer betalen — dat is alles”.

De inspecteur sloot zijn mooi opschrijfboekje en stond op.

„Dank u, Mr. Colne”, zei hij. „U hebt me heel wat voorbereidend werk bespaard en ik zal dadelijk met mijn taak beginnen. Ik moet vanmiddag naar de stad terugkeeren en in Sir Dudley's vroeger kantoor in de stad aan zijn zaak werken, maar eerst kan ik een paar uren nuttig in Beechwood besteden. Ik zou graag den opperhoutvester spreken, die het onderzoek heeft geleid en als ik Dokter Willoughby Melville te pakken kan krijgen, zou ik zijn sympathie kunnen opwekken voor een ex-patiënt, die zijn verzenen tegen de prikkels slaat”.

„Uit hetgeen ik op de jacht van Melville zag, zou ik niet afleiden dat hij veel medewerking zal geven”.

Mr. Colne vergezelde zijn bezoeker tot de straatdeur. De auto wachtte daar, maar na Wagge's bewering dat hij liever wilde loopen, werd de chauffeur naar de garage gezonden en keerde de meester van Colbrook Towers in huis terug.

De inspecteur liep, zooals zijn geestelijke kleeding dat eischte, langzaam het hek uit en den grooten weg op.

„Ik zou sneller met mijn werk gereed zijn”, dacht Mr. Wagge, „als ik erachter kon komen welke plaats Zijn Excellentie Stephen Colne op het schaakbord inneemt. Hij spotte met het idee van „een vrouw in het spel”, hetgeen juist op de waarheid hiervan wijst — de duivel zal hem halen”.

ZEVENDE HOOFDSTUK.

DE BRANDSCHATTER MET DEN ROODEN NEUS.

Dezelfde trein, die Inspecteur Wagge naar Colbrook Towers bracht, zette op het kleine station nog een passagier af, wien geen groote luxe-auto wachtte. Deze tweede reiziger ging te voet naar de plaats zijner bestemming hetgeen bleek uit zijn verzoek om inlichtingen, omtrent de ligging van

Beechwood Grange aan den man die de kaartjes bij den uitgang ontvangt.

De man van middelbaren leeftijd, opzichtig gekleed, die zich naar Sir Dudley Glenister's landgoed begaf, zag er alles behalve aangenaam uit. Zijn opgezet, verlopen gezicht eindigde in een grooten, rooden puist op de punt van zijn grooten neus. Zijn haar, oorspronkelijk ook rood, was in den loop des tijds verbleekt tot vuil geel. Uit zijn stap op het grintpad bleek duidelijk dat hij een stedeling was, aan het loopen op asfalt gewend.

Zijn oogen waren het eenig goede in zijn grof, afstootend gezicht. Het gevoel voor humor vergoedt vele zonden, en niet-tegenstaande een spoor van kwaadaardigheid en sluwheid in de uitpuilende oogen van den wandelaar te zien was, waren zij beslist guldig. Er sprak misschien geen goedge spot uit, maar eerder de soort die zich amuseert met den toestand van een schoonmoeder, die op een bevroren plas is uitgegleden.

Hij kwam tenslotte aan het ijzeren hek, dat toegang gaf tot de oprijlaan naar Beechwood Grange. Het hek was gesloten en hij bleef stilstaan, terwijl de lijn van zijn bevende lippen verwrongen werd bij het kijken door de tralies. Even erachter was de portierswoning, in de schaduw van reusachtige olmen. In de verte was de mooie voorgevel van het oude kasteel gedeeltelijk zichtbaar.

„Niet bepaald Capel Court en Throckmorton Street. Iet-wat somber naar mijn smaak, maar smaken verschillen”, mompelde Mr. Simon Trickey, terwijl hij het hekje open stiet, dat voor voetgangers bestemd was, en hij liep de oprijlaan op.

Mr. Trickey was klerk geweest in het effectenkantoor van Coningsby en Glenister en diensvolgens, na den dood van den oudsten compagnon, in dienst van Dudley Glenister alleen. Toen deze laatste zijn titel en bezittingen aanvaardde, werd de zaak verkocht aan een nieuwe combinatie, bij wie Mr. Trickey had kunnen blijven als hij dit had verlangd. Hij verkoos echter zich uit zaken terug te trekken en te leven van zijn spaarpenningen — een idee dat zijn goede kennissen ten hoogste verbaasde, daar zijn levenswijze niet van dien aard was geweest dat zij een verzorgde toekomst deed verwachten.

De kameraden van de wijnlokalen en de kroegen waren daarom zeer verbaasd te zien dat hij twee jaar nadat hij met werken had opgehouden, nog steeds „de blommietjes buiten kon zetten”. Men zag hem nu en dan in café-chantants en bioscopen, riekend naar alcohol en blijkbaar geen geldgebrek lijdend. Eens — in een oogenblik van dronken vertrouwelijkheid, had hij een kennis verteld dat hij getrouwd was met een film-actrice, heel mooi en beroemd. Hij noemde de dame niet en het gerucht werd niet erg geloofd.

Mr. Simon Trickey slenterde de oprijlaan door, terwijl zijn sluwe oogjes de teekenen van rijkdom opmerkten in de goed onderhouden grasvelden en boschjes. Aan de plek gekomen waar de groote laan zich verbreedde tot het grint-terras voor de huisdeur, stond hij plotseling van aangezicht tot aangezicht met twee heeren, die uit een zijpad waren gekomen — Sir Dudley Glenister en Dokter Willoughby Melville. De baron bleef stilstaan en staarde naar de verschijning met een woede, die een oogenblik dreigde niet in toom te kunnen blijven. Toen barstte hij uit in een schellen lach.

„Hallo, Simon!” riep hij uit. „Je hebt je dus nog niet doodgedronken? Ik dacht dat wij overeengekomen waren dat alle communicatie tusschen ons per brief zou geschieden”.

De ex-klerk trachtte zijn gezicht een smartelijke uitdrukking te geven, maar het resultaat was een afschuwelijke grimas.

„Er zijn enkele dingen die beter niet zwart op wit gegeven worden”, zei hij met een zijdelingschen blik op Dokter Melville, die hem nauwkeurig bespiedde.

Golvenstoet.

Met windmuziek komt heel de golvenstoet
In eskadrons genaderd naar het land,
Grijsblauw, matpaars, met zandkleur schuimgetipt,
Dat wimp'lend in de sterke bries verwaait
En neev'lend in de lichte lucht verstuift.
En ver, zoo ver men ziet, de kopjes schuim
Opstekend uit het deinend element,
Als witte meeuwtjes dobb'rend op en neer,
Het „maat'loos lachen” van de golvenrij.
Een effenblauwe hemel welft zich hoog,
Geduchte dom vol tint'ling van azuur.

EDWARD B. KOSTER.

WILDE PLANTENGROEI, VARENS, HELIOTROPEN, IN HET CANADEESCHE GLACIER NATIONAL PARK (ROTSGEBERGTE)

HET CANADEESCHE ROTSGEBERGTE.

EEUWEN lang golden de Alpen als de meest grootsche bergketenen der aarde, als de eenige plaats, waar de berg-natuur zich in haar woeste en ongerepte schoonheid den stouten bergbeklimmer openbaarde. ☼ Sinds het midden der vorige eeuw raakte het Canadeesche Rotsgebergte langzamerhand meer bekend, vooral toen de Canadeesche Pacific Spoorweg den toegang tot het onherbergzame gebied ontsloot. Heden ten dage genieten de Canadeesche Rockies wereldvermaardheid, en wereld niet een groot aantal reizigers van alle streken der wereld een tocht ondernemen naar dit Amerikaansche Zwitserland. Toch bestaat er geen gevaar, dat het groote aantal touristen den vrede der natuur zal verstoren: zoo groot zijn de afstanden in Canada, dat men er dagen lang in een Pullman-trein doorheenreist. Langs de spoorwegen vindt men overal uitstekende hotels, doch op een half uur afstand van de spoorlijn begint de groote stilte en is de natuur nog even majestueus en sereen als in de tijden, toen de Roodhuid heer en meester van het onmetelijke Noord-Amerikaansche Continent was. ☼ In deze wonder-schoone bergen, door den Grooten Bouwmeester van het Heelal vóór millioenen jaren gevormd, heeft de Canadeesche Regeering een gebied van bijna 10.000 vierkante mijlen oppervlakte tot National Park verheven opdat het in alle tijden blijve zooals de titanische oer-krachten van deze planeet het eens maakten: tot een gebied van onovertrefbare schoonheid en verheven pracht. Want niet zoodra tracht de groote alvernieler, de mensch, de vrije natuur te verbeteren of zijn schendende hand brengt aan de schoonheid van berg en woud onherstelbare schade toe. Ook ontzag men zich in Amerika niet, geheele wouden als slachtoffers van de kapwoede te doen vallen, zoodat men zoodra in de Vereenigde Staten als in Canada inszag, dat ingrijpen der Regeering noodzakelijk was. ☼ Welk een oppervlakte de Canadeesche Natuurmonumenten beslaan, moge daaruit blijken, dat zij even groot zijn als België en twee derde van de grootte van Zwitserland vormen. In dat uitgestrekte gebied kan de wilde flora en fauna zich on-

gestoord verder ontwikkelen. Hier boren de zwijgende sneeuwbergen met hun toppen door de wolken, daar storten schuimende watervallen van hoge rotsen, ginds gaapt een onpeilbare afgrond naast den weg, welke zich langs den voet van geweldige gletschers door de dalen slingert. De schoonheid van dit landschap komt eerst ten volle tot haar recht, als een stralende zon het geheel in een zee van licht doet baden; dan vormen de diep-blaauwe hemel, de schitterend-witte gletschers, met het statige groen der wouden en de vele kleuren van de millioenen wilde bloemen een kleurensymphonie, welker schoonheid op aarde niet te overtreffen is. ☼ Er zijn zeven National Parks in het Rotsgebergte: het Jasper Park in noordelijk Alberta, groot 4400 vierkante mijl; het Waterton Lakes Park in Zuidelijk Alberta, groot 220 vierkante mijl, grenzende aan het Amerikaansche Glacier National Park; vier natuurmonumenten langs de lijn van den Canadian Pacific Spoorweg door de Centrale Rockies-Rocky Mountain, Yoho, Glacier, Mount Revelstoke en het nieuwe natuurmonument langs den grooten automobielweg over de bergen: het Kootenay Park. ☼ De Regeering zorgt voor het beheer in de Natuurmonumenten en onderhoudt een brand-waarschuwingsdienst. 's Zomers, als het brandgevaar zeer groot is, laat men zelfs vliegtuigen boven de bosschen kruisen, teneinde op deze wijze een begin van brand te kunnen ontdekken. De orde wordt gehandhaafd door een z.g. vrederechter en door het corps der Royal Mounted Police. ☼ De naam „Rocky Mountains” is van Indiaanschen oorsprong. Lang, voordat de blanke man in deze oorden was doorgedrongen, spraken de oorspronkelijke bewoners van „Assin-wati”, d.w.z. steenen- of rotsachtige bergen. Een Fransch onderzoeker vertaalde deze oorspronkelijke benaming in „Montagnes des Roches” en de Engelschen hebben den naam eveneens vertaald. ☼ Hoewel deze naam aanspronkelijk alleen de oostelijke keten Rotsgebergte. De Canadeesche Cordilleras oostvatten drie groote, evenwijdig loopende ketens, welke elk wederom verschillende gebergten om-

vatten. Het geheele gebied beslaat een oppervlakte van ongeveer 25.000 vierkante mijl. ☒ De vier natuurmonumenten der Rocky Mountains zijn elk van een verschillende formatie, het Selkirk gebergte bevat het oudste gesteente. In den loop van ontelbare eeuwen werden de toppen door den tand des tijds afgestompt en ofschoon zij oorspronkelijk het hoogste waren, zijn zij nu 300 tot 700 Meter lager dan hun jongere burens. ☒ De neerslag in deze gebergten is zeer overvloedig; somtijds heeft men in een winter 16 Meter sneeuw gemeten. Deze groote massa smelt slechts zeer langzaam van jaar tot jaar en vormt een dikke bekleding van ijs over de toppen, welke naar beneden tot aan de boomgrens reikt. Het aantal gletschers is wonder groot, op enkele punten telt men er — hondsd. Alle wonderen van de Alpine-wereld vindt men er — ijs-grotten, watervallen, groene valleien en alpenweiden, bedolven onder een schat van bloemen. Zeer groot is ook het aantal bergmeren, welke een oneindige verscheidenheid van kleuren en vormen vertoonen. — De wouden der Rockies, hoewel altijd groen, vertoonen een lichtere kleur, de boomgrens ligt op ongeveer 2300 Meter. Het Rotsgebergte bestaat voor het grootste gedeelte uit grijs gesteente, door purperen aderen doorsneden, terwijl de Selkirks uit schitterend gekleurde gesteente gevormd zijn. ☒ Welke Titanische krachten hebben deze gebergten gevormd? De geologie onthult ons het geheim; de natuur heeft hier met een grootsch gebaar de geschiedenis der evolutie neergeschreven. Lang geleden (zelfs een langen tijd voor den geoloog, welke met miljoenen jaren rekent), ruischten de golven van den Oceaan ter plaatse waar zich nu het Rotsgebergte verheft. Ontelbare eeuwen later werd de zeebodem langzaam opgeheven en ontstonden de berg-ruggen, op hun oppervlakte de sporen dragend van het zeeleven. De gesteenten van het Rotsgebergte behooren tot de oudste der aarde, sommige geleerden schatten hun ouderdom op 4 miljoen, andere op 40 miljoen jaren. In één opzicht hebben deze gevallen voor ons dezelfde betekenis: zij vertegenwoordigen tijdperken, welke het menscheijk voorstellingsvermogen niet kan omvatten. ☒ In de dagen toen onze aarde nog jong was, toen de inwendige krachten der planeet herhaaldelijk catastrophen van ongekenden omvang veroorzaakten, ontstonden ook deze bergketenen. Vele malen veranderde het klimaat; ontelbare eeuwen heerschte de grimmige koude der Poolstreken, om dan weer door warmere perioden, waarin zelfs warme regens vielen, gevolgd te worden. De koude werd ten slotte voor goed naar de Poolstreken verbannen en de bergwereld werd herboren onder de koesterende stralen der zon. Babylonië en Assyrië, Griekenland en Rome zijn opgekomen en wederom tot verval geraakt; de rook der Indiaansche kampvuren kronkelde langs de groene hellingen omhoog; Kootenays streden met Zwartvoeten en later gezamenlijk tegen den blanke, doch de bergen hielden stand en volhardden in hun zwijgen. ☒ De la Verendrye ontdekte in 1743 de Far West; vijftig jaren later drong de Schot Sir Alexander Mackenzie na een ontzagelijke inspanning, tot de kust van den Grooten Oceaan door. In het begin der 19e eeuw werd Westelijk Canada langzamerhand meer en meer verkend, tot dat in 1885 op den gedenkwaardigen zevenden November Lord Strathcona de verbinding teweegbracht tusschen het oostelijke en westelijke gedeelte van den Canadian Pacific Spoorweg; de Canadische Pacific Spoorweg voor het spoorwegverkeer opengesteld. ☒ Kortens tijd daarna vormde de Regeering langs de spoorlijn drie „reservations”, opdat de natuur in haar toestand van ongerepte schoonheid zou blijven bestaan. Dit was het bescheiden begin van de Canadeesche Natuurmonumenten. De automobiel opende een nieuw hoofdstuk in de geschiedenis dezer National Parks; men verlangde groote wegen, om van de wilde schoonheid der bergen te kunnen genieten; een heirweg werd dwars door het gebergte aangelegd, een verbinding vormende tusschen de Prairies

LAKE OF THE HANGING GLACIER IN HET CANADEESCHE ROTSGBERGTE.

en de kust. Den 30 Juni 1923 werd deze onvergelykelyk schoone heirweg, de Banff-Windermere Highway, voor het verkeer opengesteld; over een afstand van 8 K.M. loopt deze door een nieuw natuurmonument, het Kootenay National Park. ☒ De vegetatie in de Rockies behoort tot de grootste aantrekkelikheden van westelijk Canada; ontelbare coniferen groeien op de berghellingen en sommige soorten vindt men tot op 2300 Meter hoogte. De grootste vijand dezer bosschen is de mensch, welke door onvoorzichtigheid herhaaldelijk branden veroorzaakt. ☒ In het Selkirk gebergte vindt men een nog weelderiger plantengroei; hier komt de groote ceder voor, met een omtrek van somtijds wel 3 Meter. Ook vindt men er de be-

DE „THREE SISTERS” BIJ CANMORE, PROVINCIE ALBERTA, CANADEESCHE ROTSGBERGTE.

kende Douglas sparren, welke in deze bergen een hoogte van 100 Meter bereiken. De wilde bloemen vormen voor den natuurliefhebber een bron van genot; meer dan 500 soorten komen er voor. Hooge plateaux, zooals de Simpsonpas (2400 Meter) zijn in Juli bedolven onder een schat van bloemen, welker schitterende kleuren een scherp contrast vormen met het eentonige grijs der rotsen. ☞ Meren vindt men hier ook in overvloed, varieerend in oppervlakte van enkele Meters tot verschillende kilometers in lengte; het Minnewanka meer behoort tot de grootste. De prachtige kleur van het water wekt de algemeene bewondering op. Volgens een professor der Universiteit van Toronto zou de blauwe kleur veroorzaakt worden door kleine deeltjes, zoo gering van afmetingen, dat zij in het water blijven zweven. Indien deze deeltjes van de allergeeringste grootte zijn, weerkwaatsen zij alleen de korte d.w.z. de blauwe stralen van het spectrum; indien iets grooter, worden ook de groene stralen weerkwaatsen. Sommige meren vertoonen, mede dank zij de rijke hoeveelheid waterplanten, allerlei mooie kleuren. ☞ Ook de wilde dieren kunnen ongestoord verder leven in deze Natuurmonumenten. Binnen hun grenzen mag geen val gezet en geen schot gelost worden. Het is een paradijs voor het wilde leven en het antwoord, dat de dieren op de vriendelijke zorgen en bescherming van den mensch geven, bewijst eens te meer, dat de Engelsche natuuronderzoeker, die beweerde dat de menschen en niet de dieren wild zijn, gelijk had. ☞ De afbeeldingen mogen een indruk geven van de schoonheden der Canadian National Parks.

F. S. BOSMAN.

OOSTERSCHE MOMENTEN.

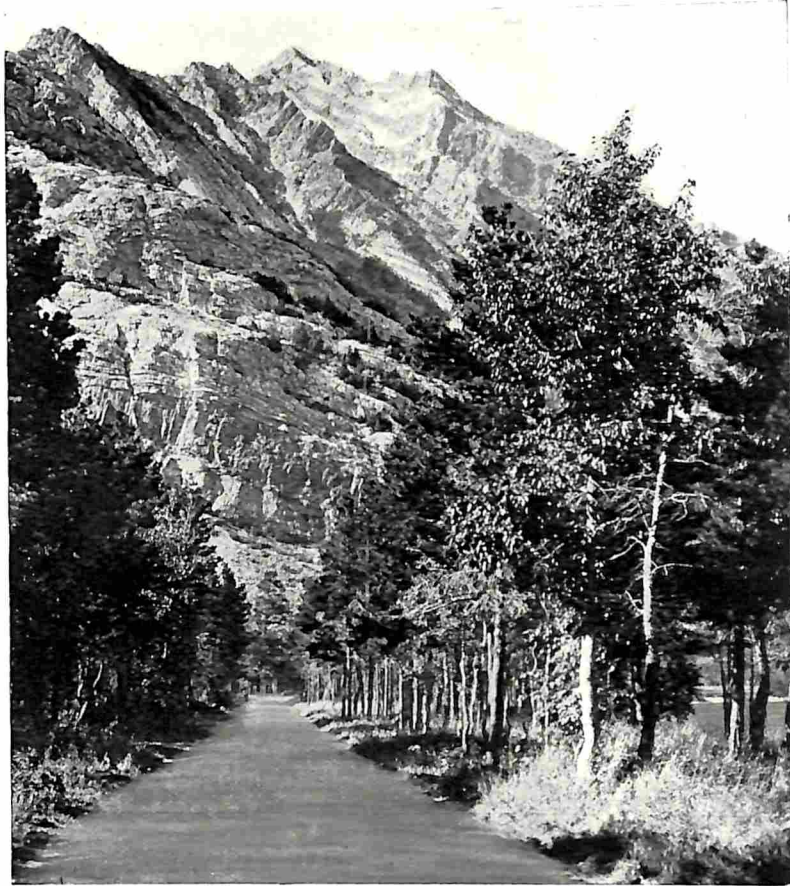
(Vervolg).

HET ARABISCHE TUNIS.

Ieder die ook maar een beetje oog heeft voor wat eigenaardig is in een vreemd volk, zal zich in Tunis 't liefste op houden in de Arabische stad. ☞ Hiermee worden niet in de eerste plaats de „bazaars” bedoeld: zij zijn mooi, kenmerkend Oostersch, schilderachtig, maar hier en daar komt er al iets van het Europeesche leven in uit, schoon zelfs deze vermenging belangwekkend is door haar tegenstellingen. Dit begint al, wanneer men zich 's morgens vroeg ophoudt aan de grensscheiding tusschen het Fransche stadsdeelte en het Arabische, met het langzaam voorttrekken der kameel-karavanen en de geleiders daarvan: zonnegebruinde bedowinen in geelbruin gestreepte boernoezen van grof doek. Zij brengen de koopwaar in de stad van buiten om die in de fondoeke te ontladen. De straten zijn nauw, vaak overdekt door een gewelf, dat koelte geeft op den heeten dag en waarin door ronde openingen de zonneschijn binnen valt met helgouden stralen. Als voor de bakkerijen een der drommedarissen neerknielt om zich te laten ontladen van het brandhout, dat het dier heeft aangebracht, dan is meteen de straat voor een minuut of tien versperd. Daar mag de straatveger over aan gaan, waardig man, niet weinig trotsch op het openbare ambt, dat hij vervult, die de slip van zijn boernoes om den linkerschouder gooit met het zelfbewustzijn, waarmee een Romeinsch senator van weléér zich in zijn toga drapeerde, hij mag daar kwaad om worden en den drommedaris-drijver de les lezen: de straat blijft versperd, te erger omdat achter den drommedaris de vuilniskar van den waardigen straatveger staat en daarachter de kudde bruine, langharige geiten, rondgeleid om voor de woningen gemolken te worden, en nu hier, door het lange wachten, den straatveger noodzaken zijn werk opnieuw te beginnen. ☞ Daar komt ook de waterverkooper aan, op den rug zijn door water gevuld boksvel, dat van buiten nog behoord

is, en terwijl hij wacht, houdt het geklepper der koperen drinkschalen in zijn hand, waarmee hij de aandacht trekt, even stil. Arabische sjouwers met reusachtige balen op hun gebogen rug-geren vermeerderen de verstopping. Dit alles voor een dromedaris, die geknielt ligt. Eindelijk verheft het dier zich moeizaam, knorrend, en gaat voort. De achtbaar gedrapeerde straatveger gaat door met zijn kar. De kleine, in lompen gehulde geitenhoeder gaat met zijn kudde door. De waterverkooper hervat zijn bekkengerinkel en treedt voort, gebogen onder het gevulde harige geitenvel, en de sjouwers stappen diep gebogen onder hun zwaren last door, dien zij vasthouden door een lis om hun voorhoofd, zoodat ook zij kunnen beweren, dat het werken met het hoofd zwaarder is dan handenarbeid. ☞ Tegen acht uur in den morgen worden de winkeltjes in de bazaars — *soeks* — geopend en hier is dan voor den geheelen dag het centrum van het Oostersch bedrijf in een doolhof van overdekte steegjes. Hier is de *soek* der reukwerkmakers en handelaars,

waarvan men, binnenkomende, met Gijsbrecht kan zeggen: „terstont quam my de geur van ietwat lieflycks teghen”. Daar is de *soek* der zijde-wevers, de wollen stoffen van Dsjerba, gekleurd als de bonte rok van Josef. Verder die der lederarbeiders, der schoenmakers, zadelmakers, tassenmakers en borduurders op leer, en midden door de open liggende uitstallingen beweegt zich een menigte, nog bonter dan de wollen dekens van Dsjerba zelf. ☞ Dit bonte en drukke gewoel in de *soeks* is een verrassende tegenstelling met de stilte en de rust in de eigenlijke woonstraten der Arabische bevolking. In de *soeks* woont niemand, die worden 's nachts met hekken gesloten en door wachten, die op de daken rondgaan, bewaakt. Maar overdag, terwijl in de *soeks*, in de werkplaatsjes de arbeid doorgaat en de handel tevens, gaat in de moskeeën in de nabijheid het geestelijk leven van den Islam door, afgesloten voor iederen „Ongeloovige”, en in de koffiehuisjes en barbierswinkels

DE BERTHA MOUNTAIN IN HET WATERTON LAKES NATIONAL PARK.

zitten de mannen, die niets te doen hebben, en er een verzetje komen babbelen. De barbierswinkels zijn in het Oostersche leven de clubs, ofschoon zij nog kleiner zijn dan de koffiehuisjes. De klanten zitten op een plank aan den wand, op een tapijtje, met onder het lijf gekruiste beenen, en de barbier doet tegenover hen langzaam zijn werk. Zij en hij hebben den tijd.

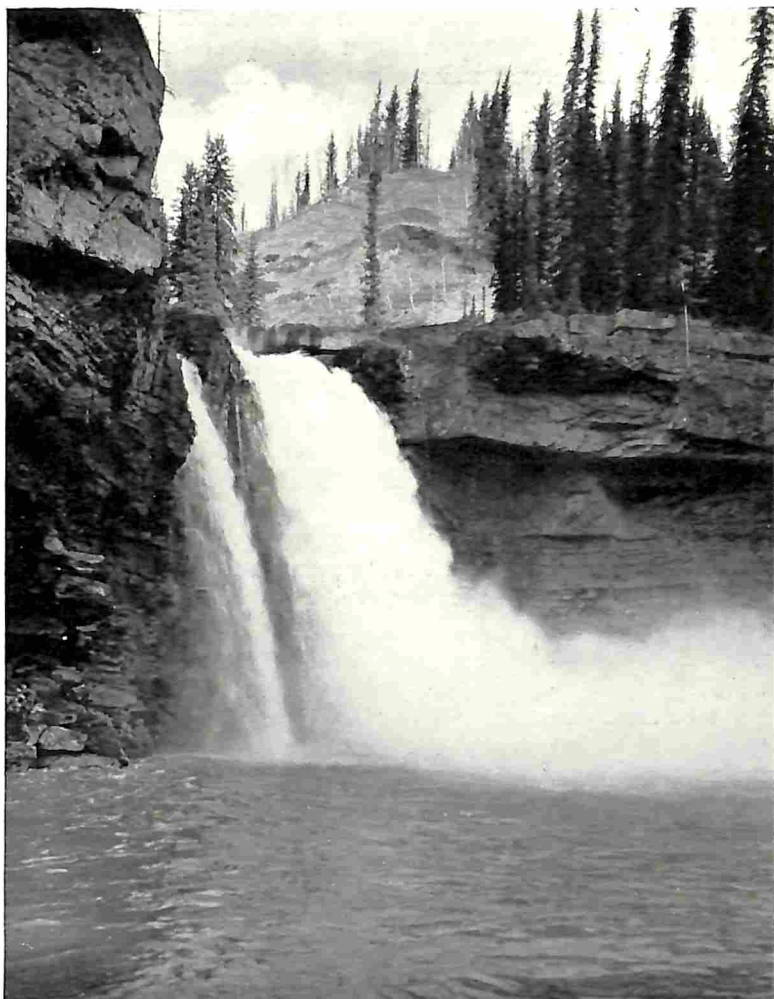
PEREGRINUS LAAT ZICH SCHEREN.

Nadat Peregrinus voor de in hout gesneden deur met vensters eenige malen had gade geslagen hoe de *hasjsjam* den schedel van neger of Arabier glad schoor, kwam de lust in hem op om zich eens aan het mes van den waardigen baardschapper te wagen, maar voor zijn kin, niet voor zijn kruin. Doch toen hij de glazen deur van het barbierswinkeltje wilde openen, wenkte hem de binnen op zijn plank zittende figaro — want Peregrinus had een oogenblik uitgezocht, dat de barbier niets te doen had — dat hij niet terecht was. Kon klaarblijkelijk niet begrijpen wat 'n „Roemi” — een „Romein”: Europeaan, kortom — in z'n winkeltje zocht. Peregrinus wenkte daarbuiten met de hand, dat hij geschoren wilde worden, en de barbier glimlachte en wenkte hem terug om binnen in het winkeltje bevonden, om uit het naastbij zijnde koffiehuisje „het jonge mensch” te roepen, om Peregrinus te helpen. „Het jonge mensch” zette even groote oogen op, toen hij gestreeld zijn kunst te mogen beproeven op de kinnebakken van een Europeaan. Het geval werd met de grootste nauwkeurigheid behandeld en duurde tamelijk lang ook: Peregrinus

moest op de plank plaats nemen, werd gewikkeld in een wijden witten mantel van linnen, terwijl de twee kleine snuiters, die nu en dan een handreiking deden, met groote oogen bleven toekijken op de handelingen van „het jonge mensch”. ☼ Deze begon Peregrinus eerst met heet water in een kolossaal koperen scheerbekken, dat hij hem onder de kin hield, en wel als helm had kunnen dienen voor don Quijote, het gelaat te wassen, toen dit tot zijn oogen in te zeepen met dik geurig schuim. Vervolgens hing hij aan de kleurige sjerp, die zijn wit katoenen pofbroek vastbond, den aanzettriem, en scherpte zijn mes met breeden armzwaai en diepe overtuiging, alsof het er op aankwam het paasclan te slachten. Maar met een sierlijke armbeweging en zachte hand begon hij zijn werk en volbracht het als een meester. ☼ De klant in den Arabischen barbierswinkel zit niet voor een spiegeltafel, zoodat de barbier het werk van terzijde moet doen, doch deze staat voor hem en kan zich dus vrijer bewegen. Deze figaro deed onder het toezien der twee kleine snuiters zijn werk met een handigheid welke niemand hem zou verbeteren. ☼ Het bleek een ernstige operatie, doch de opsomming der verschillende bewerkingen, waaraan Peregrinus werd onderworpen, zal U bespaard worden. Zij duurden bijna een vol uur. Maar toen „het jonge mensch” Peregrinus den met paarlmoer ingelegden handspiegel voorhield, had de ijdele Narcis zich met geen grooter welgevallen in den waterspiegel kunnen gade slaan, dan hij het zich deed in den hem toegereikten handspiegel. De twee kleine snuiters gaven hem plechtig hoed en stok, Peregrinus wilde betalen en vroeg den barbier wat hem de operatie kostte. Figaro antwoordde: „*kif-kif*”, waarmee hij wilde zeggen: „dat laat ik aan Uw beleefdheid over”. Peregrinus gaf hem een halve frank en de barbier was tevreden; Peregrinus schonk „het jonge mensch” ’n „koffie”, en den twee kleinen snuiters ieder een „*baksjies*” en zij waren tevreden, en Peregrinus ook.

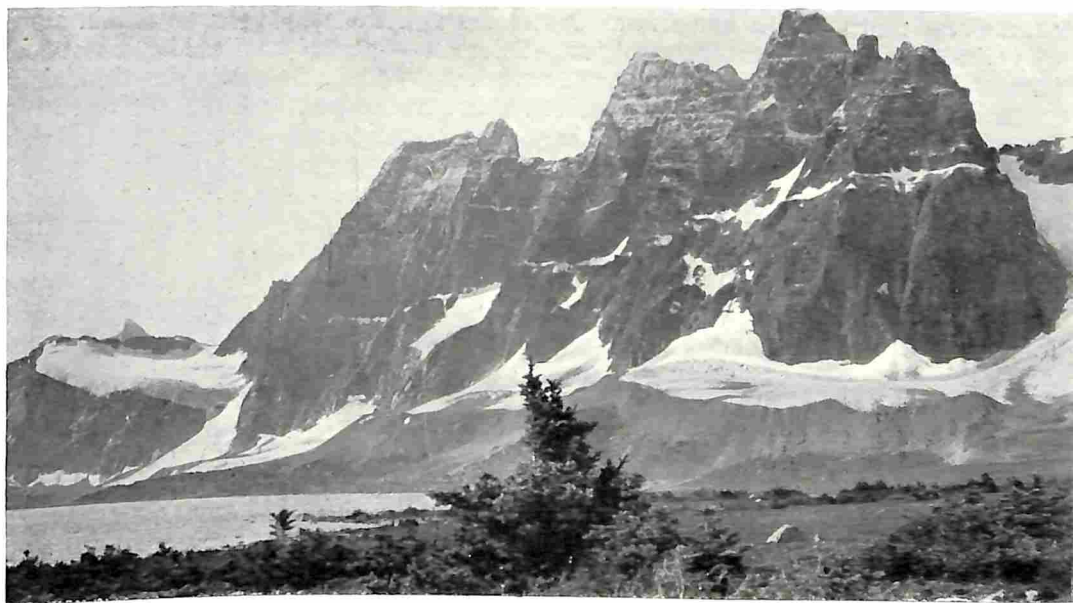
„IN HET KOFFIEHUISJE”.

„Monsieur de Voltaire” was in zijn tijd geen grooter liefhebber van koffie dan Peregrinus, maar men moet niet denken, dat de Arabische manier van koffiezetten dezelfde is als de onze. De Arabische koffie is „eten en drinken tegelijk”. Zij is dik en drabbig, en wil zij bereid zijn, zooals het behoort, dan moet de koffie pas gebrand wezen. Zij wordt althans kopje bij kopje toebered, en die zijn heel klein: drie, vier slokjes. ☼ Ook het Arabische koffiehuisje heeft niets met het onze gemeen, allereerst omdat men er niets anders dan koffie, behalve dan een waterpijp of henneppijp kan krijgen. Het is klein en armelijk gemeubeld, geheel open aan de straat. In een hoek staat een klein fornuis van tegels met een open sintelvuur er op en daarop een kan met kokend gehouden water. Op een paar smalle plankjes staan een twintig of dertig kopjes en een even groot getal heel kleine koffiekannetjes, want de koffie wordt daaruit onder het oog van den bezoeker in het kopje geschonken. De wanden zijn veelal met *freschi* beschilderd, maar die zijn moeilijk te beschrijven. Zij hebben karakter en toch zijn zij leelijk. Zij zijn leelijk en toch zijn zij belangwekkend: dingen zonder perspectief, kinderachtig geteekend, maar steeds betrekking hebbende op eigen land en volk, of op den Islam: de Chimaera, welke het paard van den Profeet voorstelt, een afbeelding van Mekka, het zwaard van Ali, de hand van Fatimah, palmen, leeuwen, tijgers, schepen in gelijkmatig-golvende baren: indrukken van de reis naar Mekka. ☼ Naast het fornuisje staat een ton met water, allereerst voor de koffie, maar ook voor den gaanden en komenden man, die dorst heeft. Ieder begrijpt, dat in een Oostersche stad dorst hebben een elk oogenblik voorkomend geval is. De „Geloovige” gaat het koffiehuisje binnen, schept met blikken nap het water, en drinkt daaruit. Hij hoedt zich wel om een druppel van het geschepte water te morsen: van elken druppel waters vraagt Allah rekenschap. Wat hij dus niet drinkt, gooit hij terug in het vat. ☼ Vindt gij dat vies? Gekheid! Vies-zijn leert gij in Oostersche landen wel af, en voorts: wát is vies? Dit is iets

DE LOWER FALLS DER SNAKE INDIAN RIVER IN HET CANADEESCHE JASPER NATIONAL PARK.

van Uw verbeelding. Wat gij „vies” noemt is even goed een chemisch mengsel, als wat gij smakelijk of lekker noemt: elk deel is op zich zelf van volkomen reinheid. Misschien zijt gij het met deze Oostersche theorie niet eens. ☼ Dat water in de koffiehuisjeston dient overigens ook voor de wasschingen der bezoekers. Tegen het middag- of avondgebed, als deze en gene niet naar de moskee wil gaan om te bidden, wat hindert hem om het gebed in het koffiehuisje te verrichten? Is niet het gebed van den „Geloovige” als een blanke duif, die overal zijn weg vindt tot God? Hij neemt dus een kannetje met lange tuit en buiten het koffiehuisje, gehurkt, wast hij zich druppelgewijs gezicht, ooren en oogen, spoelt den mond, giet het water over handen en armen tot den elleboog, over de voeten. Dit alles, de manier hoè, behoort tot den ritus van zijn sekte: de Malkieten wasschen zich zus, de Hanefieten zòò, de *senoessia* weer anders. Maar hoe ook: de Profeet heeft voor elk gebed reinigingen voorgeschreven, en zij reinigen zich. Dit gedaan, keeren zij in het koffiehuisje terug en met het gezicht naar Mekka, de heilige stad, gericht, welke, zooals gij weet,

DE RAMPARTS IN HET CANADEESCHE JASPER NATIONAL PARK.

vlak ligt beneden den troon van den Allerhoogste, doen zij hun gebed en kunnen zij hun gebed doen, omdat geen mensch er notitie van neemt, en het in het Arabische koffiehuisje nooit rumoerig toegaat. ☞ Tegen de wanden staan breede banken met matten belegd, wat matten liggen ook op den vloer. De bezoekers trekken hun sloffen uit, als zij binnen komen. Ook staat er buiten gewoonlijk een paar gebrekkige Europeesche canapées, van die lange, breede canapées uit den Empire-tijd. Er staan wat stoelen bij, er liggen ook wat matten op de straat; de bezoekers zitten daarop met onder het lichaam gekruiste beenen, of liggen er, in hun boernoezen gewikkeld, lang uit op neer. Dezen doen 'n spelletje domino, anderen trik-trak of schaak. Zij kaarten ook, maar hun speelkaarten lijken niet op de onze. Daar zitten of liggen groepen om de spelers heen en maken hun opmerkingen, anderen liggen te slapen. ☞ Wat zijn dat voor menschen? In het Oosten kent men nauwelijks standsverschil. Oud en jong, arm of rijk zijn hier vertegenwoordigd: de een in wit-zijden *boernoës*, de ander in lompen. Niemand is ooit om 'n praatje verlegen, zoodat er voor iemand, die de taal wil leeren, geen betere plaats is, dan het Arabische koffiehuisje. ☞ Het liefst spreken deze mannen

over wat boven-natuurlijk is: een wereld vol fabelen, legenden, bijgeloof doen zij voor U open. Soms, plotseling, een ernstige vraag: „hoe komt het, dat de Nazareners (de Christenen) zooveel op de Islamiëten tegen hebben?” vragen zij U. „Vereeren deze ook niet Jezus? — *sidi Aïssa* — *sidi Aïssa* — *Beni Miriam* noemen zij hem — als een groot profeet?” Het verschil is, dat de Christenen maar èèn „Profeet” hebben, terwijl de

volgelingen van Mohammed er vijf kennen, en zij „Zijn Hoogheid, den Heer Mohammed” als den grootste van alle profeten beschouwen. Immers hij kwam het laatst, ofschoon dan *sidi Aïssa* en niet *sidi Mohammed* op den Jongsten Dag zal wederkeren. „Waarom haten de Nazareners de Islamiëten dan?” — Antwoord hun maar niet, dat *sidi Aïssa* voor U geen „Profeet”, maar „de Zoon Gods” is, want dit vinden zij het toppunt van menschelijk bijgeloof. Wat de Joden aangaat: de tegenwoordige hebben niets met de „Kinderen Israëls” der Oudheid gemeen. De „*Beni Isjraël*” zijn indertijd allen door Ali verslagen, die van het mannelijk geslacht althans. De tegenwoordige Joden zijn door een wonder ontstaan. ☞ Onuitputtelijk zijn in het Oostersche koffiehuisje de verhalen over koning (den profeet) Salomon — „*nebi Soliman-ben-Daoed*”. Hij was de groote toovenaar, verstond de taal der dieren, der gonzende insecten zelfs, had macht over de demonen — de „*dsjenoen*” — die nog steeds gelooven, dat hij leeft, en het water voor zijn wasschingen binnen in de aarde warm houden. Vandaar de heete bronnen, die ional opborrelen. Maak, in 's Hemelsnaam, den *dsjenoen* niet wijs, dat Soliman-ben-Daoed allang dood is. Zij doen den menschen toch al zooveel kwaad en dan, niets meer te doen hebbende voor den „grooten Koning”, zouden zij allen op aarde komen en den armen menschen nog meer kwaad doen. ☞ De Christenen verbeelden zich altijd, dat de Islamiëten hen haten, maar het is juist omgekeerd. Ja, er zijn Mohammedanen, die een hekel hebben aan de „Nazareners”, maar die zijn slechte Moslemin. Zij kennen het Boek „Thsochid” niet, waaruit alle Vrijdagen in de moskeeën wordt voorgelezen en dat uitdrukkelijk verdraagzaamheid jegens Christenen leert. Die lieden verbeelden zich goede Mohammedanen te zijn, maar zij zijn heel-slechte. Wat doen zij bijvoorbeeld? Zij bevuilen moedwillig het schrift der Christenen, terwijl „de Overlevering” dit toch nadrukkelijk verbiedt. Immers de letter-

teekens, al zijn zij tegenwoordig gedrukt, zijn even zoovele heerlijke en kostbare geschenken Gods, die geëerbiedigd dienen te worden. Doet er niet toe, of het schrift is van Mohammedaan of Christen: de letters zijn van God. Een slecht Mohammedaan, die een geschenk Gods bevuilt.

(Wordt vervolgd).

MAURITS WAGENVOORT.

Het Groningsche Academiegebouw.

HET toeval heeft het gewild, dat betrekkelijk kort na elkaar twee bouwwerken van bijzondere beteekenis in Groningen door denzelfden ontwerper, den rijksbouwkundige Vrijman, zijn uitgevoerd. Een klein tijdvak, omstreeks 10 jaren, ligt tusschen de stichting van het Academiegebouw en het Provinciehuis. Bij beide gebouwen heeft men het met de toegemeten ruimte zeer ongelukkig getroffen; zoowel bij het één als het ander was de grondvlakte niet veel meer dan een strook langs de openbare straat. Van eene massale bebouwing, waarvan de diepte geëvenredigd is aan de frontbreedte, is bij beide geen sprake. Het gevolg is hier-

van dan ook aanstonds geweest, dat beide complexen inwendig, wat opzet en in-deeling betreft, een weinig of beter gezegd absoluut geen monumentalen indruk vermogen te vestigen. Bij het Provinciehuis is de inwendige bouw 'n hooge mate teleurstellend. Een soort van halruimte heeft men daar slechts, waarin een bovenkamer in glas is uitgetimmerd; naar links en naar rechts strekken zich vervolgens de hoofd-

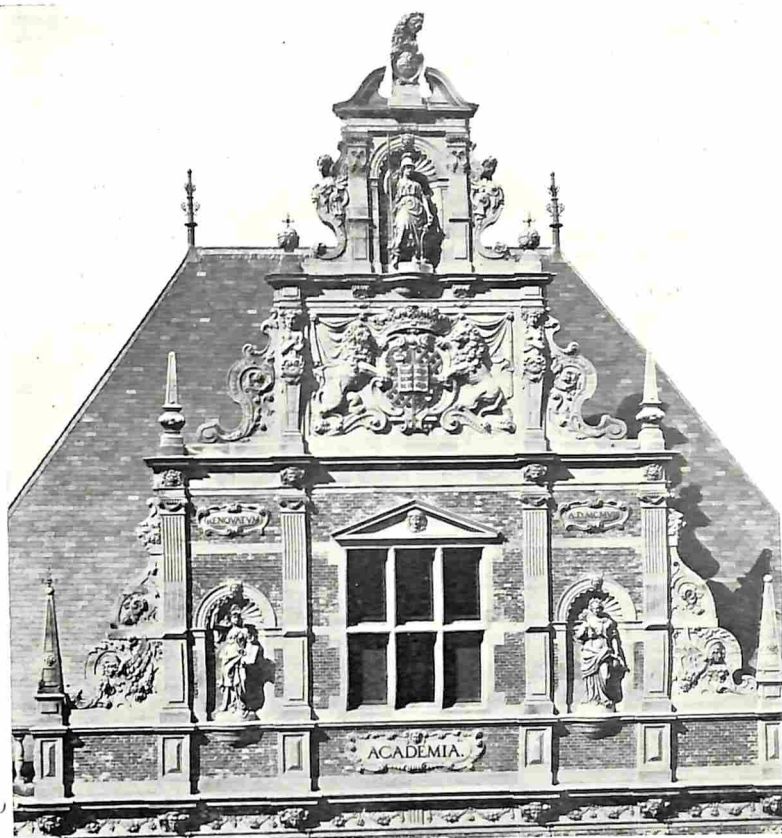
HET GRONINGSCH E ACADEMIEGEBOUW.

gangen uit. Zij zijn buiten elke proportie; in verhouding tot de lengte is de breedte er zeer slecht afgekomen; aan de ééne zijde heeft men slechts ramen op binnenplaatsen uitziend, aan den anderen kant bureauvertrekken. De toegang tot de kamer van den provincialen bewindvoerder, gelegen aan het einde van een der lange bovengangen, is omgekeerd evenredig in waardigheid aan de belangrijkheid der functie. Het zijn slechts enkele van de vele gebreken, die deze bouw wegens den terreinvorm à priori in zich moest sluiten. ☞ Een tiental jaren ouder is het Groningsche Academiegebouw. Men zou het aan de hand van de hierboven geplaatste afbeelding niet aanstonds zeggen, dat het één van Groningen's meest monumentale gevels is. Inderdaad, voor zooverre de terreinruimte het toeliet, is hier met het uitwendige vrijwel het meest bereikbare bereikt. Het inwendige vertoont zelfde gebreken, als die, waaraan het Provinciehuis niet ontkwam. Ten aanzien van de behandeling van de hall en het trappenhuis kan het interieur zeer goed heeten. De vertrekken liggen, behoudens enkele uitgebouwde kleine collegekamers, alle, het kon helaas niet anders, aan de eene zijde van de pijpeladeachtige gangen; zoowel op de hoofd- als op de eerste verdieping. Tegenover de trap bevindt zich de Aula met vijf hoge vensters. De beperktheid der ruimte is de oorzaak geweest, dat de toegang tot dit vertrek voor plechtig vertoon uitermate pover aandoet. Hetzelfde is het geval met de aan het einde van een der bovengangen gelegen Senaatzaal. Om den aard der bestemming reeds alleen eischen dergelijke statievertrekken een andere entrée dan van eene eenvoudige gangruimte uit. ☞ We'nig gebeurtenissen bleven den Groningers zoo in het geheugen liggen als de Academiebrand van 30 Augustus 1906. De Griekse tempelbouw, welke sedert 1850 het oude langgerekte Academiegebouw van 1614 had vervangen, was gedurende zijn bestaan wel de incarnatie van smakelooze, middeleeuwsche stijloppvatting geweest. Aan een herbouw in den ouden vorm werd niet gedacht; reeds binnen verloop van één

week was het nieuwe ontwerp in schets gereed en ingezonden. De verdere behandeling verliep met geëvenredigden spoed. Binnen 15 weken na den brand was ze de 2e kamer der Staten Generaal met succes gepasseerd. Met veel wijze spreuken in opschrift boven de toegangsdeuren wordt de jongelingschap thans in het nieuwe gebouw onderricht. „Excute et invenies”; „favete linguis”; „non scholae sed vitae” kan zij er lezen. „Festina lente”, hoe gaarne houdt men anders dezen raad de jeugd voor, paste hier niet. In den stijl der Noord-Nederlandsche renaissance is het nuttige bouwwerk bedoeld. In den middentopgevel vormt het Universiteitswapen in zandsteen, met den opengeslagen bijbel met de spreuk: „Verbum domini lucerna pedibus nostris”, het hoofdmotief. Gedrapeerd ziet men die grimmige leeuwen; ten weerskanten caryatiden, Minerva torsend, met in den top den Nederlandsche leeuw. Links en rechts in het front beneden heeft men beelden, de „Scientia” en de „Historia” voorstellend. De linker- en rechtertopgevel dragen, minder duidelijk op de kleine totaalafbeelding zichtbaar, allegorische voorstellingen, „Prudentia” en „Mathematica”. Hoe fraai moet het stadsbeeld van het oude Groningen eens geweest zijn, wanneer de voorstelling, welke de wandschildering in de Aula waagt te geven, juist zou zijn. Zelfs de meest nuchtere sterveling watertandt bij zoo-veel bouwkundig schoons. Slechts — met alle zekerheid mag dit worden gezegd — hebben in totaal aan de Groningsche Grootte Markt en de Vischmarkt een tien- of vijftiental eenigermate welverzorgde gevels gestaan. Voor zoo-veel nog in oude teekeningen bewaard is gebleven, hebben de oudste een sprekend Noord-Duitsch karakter gehad; de laatste hiervan met burgerlijke bestemming aan de beide marktpleinen is reeds lang verdwenen. Aan den Renaissancebouw herinnert nog een drietal. Als reconstructie van het stadsbeeld van weleer is de academische wandschildering dan ook niet bedoeld. De symbolieke voorstellingen ervan zal men gemakkelijk onderkennen. Bezienswaard in het gebouw zijn tenslotte, behalve de Aula, de kamer van het college van Curatoren; een oud studentenvaandel, de Senaatszaal met eene groote verzameling geschilderde afbeeldingen van professoren, aangelegd in 1850 en vervolgens geregeld tot den huidigen dag voortgezet. Voorts in een der kelders van het gebouw een aantal grafstenen van hoogleeraren, waaronder die van Ubbo Emmius. v. ROYEN.

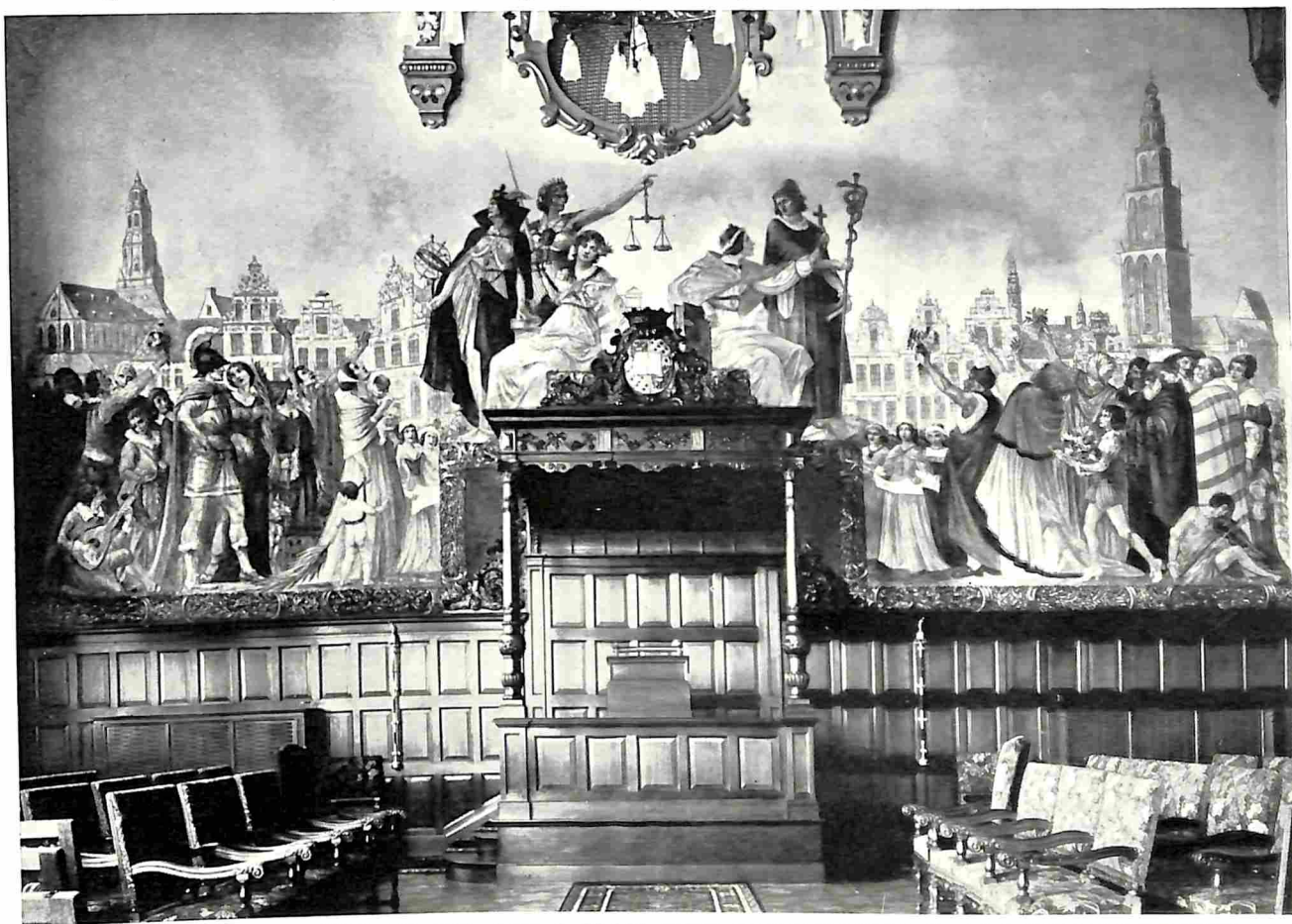
VOÓR HONDERD JAAR.

IN Februari 1826 stelden Burgemeester en Wethouders der stad Amsterdam en Burgemeester en Wethouders der stad Gouda een „Reglement en Vragtlijst” vast, waarnaar de schippers en knechts, varende op het volken pakschuitveer tusschen de genoemde steden, zich zouden hebben te gedragen. Een paar bepalingen van dat reglement deel ik hier mede. — Art. 6. De schippers, zetschippers en hunne knechts, zoo van de in de beurt liggende volk- of pakschuit, alsmede die van de daarop volgende, zullen altijd bij het lossen en laden der schuiten moeten tegenwoordig zijn, en elkander in het laden der wasschen, en in alles moeten behulpzaam zijn, als mede de afvarende volkschuit moeten helpen buiten brengen tot aan

MIDDEN TOPGEVEL VAN HET GRONINGSCH E ACADEMIEGEBOUW.

den aanslag, onder het voortdurende genot gelijk van ouds, van twintig cents voor de knechts iedere reize, een iegelijk, welke hierin nalatig of weigerachtig is, zal telken reize verbeuren eene boete van eene gulden vijftig centen. — Art. 7. In de volkschuiten (niet met eenige goederen geladen zijnde) zullen niet meer dan acht en twintig personen in het ruim worden geplaatst, welke van stad tot stad mede varen; dezelve zullen geplaatst worden op de wederzijdsche banken, en de middenbank gebruikt worden voor zoodanige personen, welke onderwege inkomen of uitmoeten, tot het gemak van de andere passagiers, en zal gemelde middenbank, nog ook de plaats onder dezelve, immer mogen gebruikt worden tot berging of plaatsing van eenige goederen, anders als van diegenen, welke door de passagiers mede gevoerd worden, en wanneer een volkschuit gedeeltelijk met goederen geladen is, zal het getal plaatsen,

WANDSCHILDERING IN DE AULA VAN HET GRONINGSCH E ACADEMIEGEBOUW.

welke door het beschot zijn, van het geheel worden afgetrokken, zullende de plaatsen afgeteekend en genummerd worden. — Art. 14. De schippers zullen ten gerieve van de passagiers in de roeven (mits afgehuurd zijnde) goed gehoorlijk beddegoed, en zulks op hunne aanvraag moeten gereed maken, zonder daarvoor iets meerder te mogen vorderen, zij zullen mede in hunne roeven (niet afgehuurd zijnde) plaatsen mogen verhuuren, echter niet meer dan aan vier volwassene personen in elke roef, en daarvoor boven de gewone vracht van ieder ontvangen zeventig cents. Er zullen echter op het verlangen van de passagiers in de eerste roeven tot zes plaatsen kunnen worden toegestaan. — Art. 15. De volkschuit-schippers zullen de nachtschuiten behoorlijk verlichten, en wel ten ware die verlichting bij vervolg op toestemming van de beide regeringen op eenen anderen voet mogt worden geregeld, in elk der roeven met één, en in het ruim met twee kaarsen tegelijk, zullende de directie toezien, dit worde nagekomen, en de schipper welke hieraan niet voldoet, telken reize verbeuren eene boete van twee guldens. ☒ De vrachtprijs bedroeg voor een reiziger van Amsterdam naar Gouda / 1.10, in de roef / 1.80.
Mr. C. BAKE.

Heksenbezems.

„WAT zijn dat eigenlijk, en hoe komen ze aan dien naam?”

hoorde ik vragen naar aanleiding van het artikel „de boomen van Parijs” in „Buiten” van 18 Juli 1925, No. 29. We lezen daar: „Als groote raven- of kraaiennesten hangen deze verwilderingen aan stammen en takken (van den Canadeeschen populier); zelfs bij tien of twintig tegelijk aan een enkelen boom. Geheele rijen ervan zijn op deze zonderlinge wijze uitgedost” ☒ Niet alleen echter op de genoemde boomsoort komen heksenbezems voor. Men vindt ze ook niet zelden op berken, op sparren, op jeneverstruiken of-boomen, op kerseboomen. Beziet men ze van dichtbij, dan bespeurt men, dat ze bestaan uit een abnormaal dichte opeenhooping van takjes of twijgen, die alle bijna loodrecht omhoog gaan, wat de andere takken van de moederplant maar heel weinig doen. Groei, bloei en vruchtzetting van een kerseboom ondervinden van zoo'n wildgroeijende massa natuurlijk nadeel, evenals van de bekende waterloten. Daarom wordt aanbevolen, de heksenbezems op dezen boom in het najaar uit te snijden. Bij de andere, genoemde planten komt het er minder op aan, hoewel toch ook daar de aanwas van hout belemmerd wordt. ☒ Waardoor nu ontstaat zulk een bezemvormige ophooping van scheuten? In vele gevallen door zwammen uit het geslacht *Exoascus*, in andere door de dwergmistletoe. Hoe kan dat? Ter verklaring moge een duidelijk voorbeeld uit het dierlijk leven dienen. In het darmkanaal van dier en mensch komt soms door de eene of andere ziekelijke oorzaak een vernauwing (stenose) voor, waardoor de voortbeweging van den darminhoud bemoeilijkt wordt. Deze vernauwing oefent langs den weg van zenuwbanen een prikkel uit op de darmspieren boven de stenose, die daardoor tot sterker werkzaamheid worden aangezet, ten einde den hinderpaal zoo mogelijk te overwinnen. Is die verhoogde werkzaamheid van eenigszins langen duur, dan openbaart zich als noodzakelijk gevolg een versterkte groei (hypertrophie) der bedoelde darmspieren, doordat daar een groote hoeveelheid voedsel wordt toegevoerd. ☒ Komen nu op een jeneverboom één of meer dwergmistels woekeren, dan geschiedt hier ongeveer hetzelfde als in den vernauwden darm. Naar de plek, waar de mistel zich gevestigd heeft, gaat tensterke stroom van voedingssappen. De opstuwung daarvan brengt in den boom een verhoogden groei teweeg, die zich daar ter plaatse uit in een ophooping van knoppen, waaruit zich dan een groote hoeveelheid opeengedrongen scheuten ontwikkelt. Ook hier dus hypertrophie. ☒ Merkwaardig is het volgende. Onder zestien jeneverstruiken, die alle met dwergmistels waren bezet, vond men er slechts twee met heksenbezems, en deze twee herbergden elk slechts één mistelplant. De andere struiken, alle rijkelijk van mistels voorzien, vertoonden van heksenbezems geen spoor. Hieruit viel af te leiden, dat het groote aantal woekerende mistels alle toestroomende voedingssappen verbruikte, zoodat geen opstuwung daarvan en dus ook geen opeendringing van knoppen en geen vorming van bezems mogelijk is. ☒ De opgerichte stand der scheuten zal wel niet geheel door de aanwezigheid der woekeraars veroorzaakt worden; want ook bij afwezigheid daarvan kan die stand zich voordoen, als de top van den boom weggenomen wordt. Toch acht men het waarschijnlijk, dat de verhoogde toevoer van voedingssappen naar de met mistels doorwoekerde twijgen den genoemden stand voor een groot deel voor zijn rekening heeft. ☒ De op berken, populieren en kerseboomen woekerende zwammen veroorzaken ook hier vaak hypertrophie en daarmee heksenbezems. Eigenaardig is, dat bij sparren het optreden van heksenbezems erfelijk schijnt te zijn. Men zaaide de zaden uit sparrenkegels, die aan zulk een bezem waren gegroeid, uit. Vele dier zaden gaven normale sparren; doch er waren er ook, die planten opleverden van een volmaakt bezemtype, z.g. kogel- en zuilensparren. ☒ En nu de naam. Volgens een oud volksgeloof is een heksenbezem een probaat middel tegen betoovering door heksen. Bestrijkt men het vee ermee, dan krijgt het geen luizen. Raakt men er kool mee aan, dan verdwijnen alle rupsen. Steekt men zoo'n bezem in blauwe melk, dan wordt die wit. Giet men water door een heksenbezem en geeft men dat aan dieren te drinken, dan blijft alle beheksing zonder uitwerking. Plaatst men den bezem onderstboven achter de deur, dan kan geen heks binnenkomen.

C. VAN WEELE.

Laat Loofboompje.

'k Zie op een boompje, 't is nog mooi en geel,
Terwijl alle andere reeds zijn ontbladerd,
Het staat daar nog zoo vol en gaaf en heel,
Hoewel de winter toch allengskens nadert.

Het staat daar eenzaam lichtend in den tuin,
De takken laaien waaierend naar buiten;
Dicht bij den hoogsten top, met kopje schuin,
Zit blij een vogeltje zijn lied te fluiten.

EDWARD B. KOSTER.

BERK MET EEN GROOT AANTAL HEKSENBEZEMS.

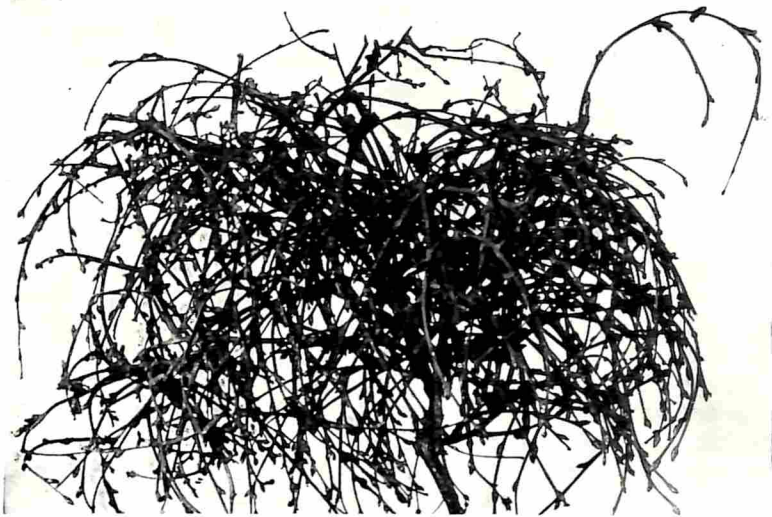
KONINGEN IN BALLINGSCHAP

door CHARLES G. D. ROBERTS.

Geautoriseerde vertaling door J. KUIJLMAN.

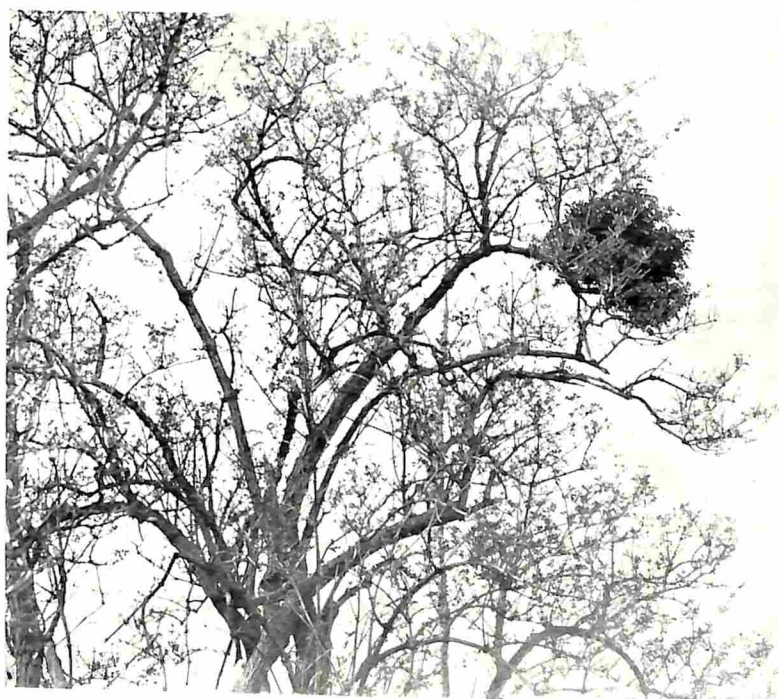
DE LAATSTE.

ZOO noemden twee grimmige, oude sachems der Dacotahs hem; en hoewel zijn officieele titel op de lijst van het Dierenpark „Kaiser” was, had de nieuwe en meerzeggende naam den ouden onmiddellijk verdrongen. De Park-autoriteiten — lieden met verbeeldingskracht en gevoel, zooals allen behooren te hebben die met succes met wilde dieren willen omgaan — hadden dadelijk gevoeld dat de naam op uitnemende wijze de tragedies en romantische herinneringen van zijn nagenoeg verdwenen ras belichaamde. Ook hadden zij gevoeld dat de twee oude dapperen die oostwaarts waren gebracht om een stedelijke praalvertooning op te luisteren, en die urenlang stoïcijnsch naar den grooten mannetjes buffel hadden staan staren door het gaaswerk heen, meer dan alle anderen bevoegd waren hem een naam te geven. ☞ Er bestond tusschen hem en hen zeer zeker een tragischen band, zooals zij daar alle drie stonden, als 't ware op een eiland geworpen temidden van de aandruischende baren der beschaving die zoo onnoemlijk velen hunner rasgenooten reeds verzwolgen had. „De Laatste” hadden zij hem genoemd, terwijl hij hun blik met toegeknepen, sombere, droefgeestige oogen van onder zijn massale, ruige voorhoofd beantwoordde. „De — Laatste” en het verdwijnen van het ras klonk door in dien naam. ☞ Hier, op zijn omheind, beschermd terrein, met een stuk weiland, een half dozijn groepjes beschuttende boomen, twee honderd meter klare, nooit-indrogende beek, en een warme stal om te schuilen voor de winter-stormen, zwaaide de reusachtige buffel den scepter over zijn kleine kudde van drie bruine buffelkoeien, twee eenjarige koeien, en een onhandig, overal tegen stootend kalf, geboren in dat seizoen. Hij was een prachtig exemplaar van zijn ras — mooier naar men zei, dan de fraaiste stier in het Yellowstone Park of in de zorgvuldig bewaakte Canadeesche kudde in het Noorden. Weinig minder dan twaalf voet lang, meer dan vijf voet hoog tot aan zijn bultige, zware voor-schouders, was het, als staafde hij de buitensporigste verhalen van pionier en jager. Zijn achterlijf was glad en fijn van lijn, klaarblijkelijk berekend op snelheid, gladharig en van een grijsachtige leeuwenkleur. Doch zijn voor-schouders die oprezen tot een enorme bult, waren van een olifantachtige massaalheid en bedekt met dik, krullend goudbruin verward haar. Zijn machtige kop dien hij laag hield, nauwelijks hoger dan zijn knieën, stond op een ontzaglijk sterken nek, die evenals zijn voorpooten tot aan de knieën schuil ging in wuivende bruine, zwartgepunte manen. Ook zijn kop vertoonde tot aan den snuit denzelfden weelderigen, donkeren haargroei, waaruit kwaadaardig de scherpe kromme horens staken. Donker, reusachtig en dreigend, leek hij bijzonder weinig te passen in de veilige en huiselijke rust van zijn groene weide. ☞ Over een afstand van misschien vijftig pas grensde het achterterrein der buffelkudde aan dat van den eland, en was ervan gescheiden door die zelfde wering van staaldraad, gestut door ijzeren posten, die om het geheele terrein was aangebracht. Op een zonnigen dag, achter in October — een dag die het bloed heet door alle gezonde aderen stuwt — werd een prachtige nieuwe aanwinst in het Park gebracht, en losgelaten in het eland-terrein. ☞ De pas-aangekomene was een Nieuw-Brunswijksche mannetjes-eland, de vorige lente aan de Tobique gevangen, toen de sneeuw diep en zacht was en door een van de voornamste oostelijke houtkoopers aangekocht voor het Park. Tot nu toe had de kudde bestaan uit vier eenzame wijfjes, en de prachtige stier was een buitenkansje, waarnaar het Park lang reikhalzend had uitgezien. Dadelijk nam hij als heerscher de gedweeë kudde in bezit, en leidde haar onmiddellijk weg van de nieuwsgierige menschenmenigte bij het hek, om de, er als een wildernisje uitzierende boschjes achter in de weide te gaan onderzoeken. Doch nauwelijks was hij in deze boschjes doorgedrongen of hij voelde zich den weg versperren door de draadwering. Dit was een bittere teleurstelling, want hij had verwacht mijlen ver te kunnen doorloopen door met elzen begroeid moeras en donkere sparren, wegvluhtend van de nabijheid der menschen en van zijn gevangen staat, alvorens nader kennis te maken met zijn volgelingen. De versperring werkte prikkelend op zijn toch al prikkelbaar temperament. Hij verwijderde zich er van,

HEKSENBEZEM OP EEN IEP.

schudde zijn geweldig gewei en liep met wijde passen op een drafje langs de versperring naar de beek. De vier wijfjes liepen haastig achter elkaar hem na, bang dat hij hun ontgaan zou. ☞ „De Laatste”, die daar eenzaam en somber op een heuveltje in zijn weide stond, kreeg de hem vreemde, donkere gestalte van den snelloopenden eland in 't gezicht. Er kwam een lichtglimp in zijn sombere oogen. Hij wendde snel, krabde met zijn hoeven in den grasgrond, schuurde met zijn snuit langs den grond, en loeide een sonore uitdaging. De eland bleef plotseeling staan en staarde om zich heen, terwijl het stugge haar langs den kam van zijn massieven nek overeind ging staan. „De Laatste” boog den kop en scheurde de zoden op met zijn horens. ☞ Deze heftige bewegingen troffen den blik van den eland. Eerst staarde hij er verbaasd naar, want hij had nog nooit een wezen als „De Laatste” gezien. Het tweetal was slechts door de breedte van het valleetje van het met boschjes bezette moeras, een vijftig, zestig pas gescheiden. ☞ Terwijl hij daar stond te kijken, kreeg zijn ergernis snel de overhand over zijn verbazing. Het zonderling-uitziende wezen ginds op het heuveltje was bezig hem te tarten en uit te dagen. In dezen tijd van het jaar was hij erg warmbloedig en onmiddellijk bereid iedere uitdaging te aanvaarden. Hij uitte een korten, rauwen kreet, die meer had van ongeduldig geblaas dan van geloei, en die niets had van de uitdaging van den buffel. Toen begon hij de dichtstbijzijnde struiken woest met zijn gewei te geeselen. En dit scheen, om een, schrijver dezes duistere reden, door den Laatste opgevat te worden als een geweldige onbeschaamdheid. Zijn lange, gepluimde staart ging stijf omhoog en vol woede stooft hij ten aanval het heuveltje af. De eland, met zijn kop met den breeden snuit, verachtelijk recht voor zich uitgestoken, en met zijn gewei plat langs zijn rug, schreed hem met een zekere gevaarlijke vastberaden kalmte tegemoet. Hij ging den strijd aanbinden, daar was niet den geringsten twijfel aan. Het was in zijn voorzichtig brein nog niet geheel tot klaarheid gekomen hoe hij precies aan

HEKSENBEZEM OP EEN VLIER.

moest met dezen, hem vreemden tegenstander. ☞ Als men hen zoo tegenover elkaar zag, deed de een niet zoo heel veel voor den ander onder; deze twee, de monarch der vlakten van het westen, en de monarch der noord-oostelijke wouden. Beiden hadden iets monsterachtigs, iets zonderlings, als behoorden ze niet tot deze moderne tijden, doch tot een vóór-historische periode, toen de aarde haar kinderen kolossaler, zij het dan ook minder sierlijke vormen verleende. De eland had dit met den buffel gemeen, dat zijn achterlijf betrekkelijk licht gebouwd en laag was, en dat zijn rug opliep tot een bult, boven de kolossaal ontwikkelde schouders. Doch zijn lijf was veel korter, veel minder zwaar, al was hij, gerekend tot boven aan den schouder, dan ook misschien een vijftwintig centimeter hooger. Zijn haar was kort, en donkerder dan dat van zijn ruigen tegenstander, daar het, behalve op de pooten en buik, bijna zwart was. Inplaats van den kop laag te houden zooals de buffel, die zijn voedsel van den grond

moet afgrazen, droeg hij hem hoog, daar hij hoofdzakelijk een bladeren-eter is. Doch het voornaamste verschil tusschen de twee kampioenen stak in hun koppen en horens. Het gewei van den eland vormde een reusachtige, fantastische, op een blad-gelijkende structuur die zich langs de randen verdeelde in scherpe vorken en van punt tot punt een breedte van meer dan vier voet besloeg. Dit gewei te vergelijken met de korte, gladde horens-sikkels van den Laatste, zou gelijk staan met een vergelijking tusschen een slagzwaard en een dolkmes. En zijn kop, inplaats van kort, breed, zwaar en ruig zooals die van den Laatste, was lang, met korte haren bezet en breed als van een paard, met een vooruitstekenden, zwaren, grimmigen bovenlip. ☞ Ware er geen onoverkomelijke slagboom tusschen hen geweest, dan zou het moeilijk te voorspellen zijn geweest wie de overwinning zou hebben behaald, het geweldige gewicht en de woede van den Laatste, of de openrijtende, vlijmscherpe hoornranden en de bliksemende toorn van den eland. De buffel kwam met donderenden galop het heuveltje afstormen; doch juist voordat hij de draadwering bereikte, hield

hij zich plotseling in. Meer dan eens hadden die elastische doch ondoordringbare mazen hem zijn lesje geleerd, en hem met vernederende onverbiddeelijkheid doen terugvliegen als hij zijn zware lijf er tegen had geworpen. Hij herinnerde zich deze nederlagen nog te levendig om een nieuwe te wagen in het bijzijn van dezen onbeschaamden vijand. Zijn warharige kop kwam tegen het draad met een kracht, zóó listig gematigd, dat hij niet door den weeromstuit werd teruggeworpen. En de vlijmscherpe punten van zijn horens gingen door de mazen met een heftigheid, die haar werk zeker zou hebben gedaan indien zij in aanraking met den tegenstander waren gekomen. Nu echter stieten zij zonder iets te raken. Ondertusschen had de eland niet goed geweten wat te doen: aanvallen met zijn gewei, zooals hij dit gewoon was als hij vijanden van zijn eigen ras ontmoette, dan wel met zijn vlijmscherpe voorhoeven welke de wapenen waren die hij bezigde tegen beren, wolven of andere dergelijke tegenstanders. Eindelijk scheen hij toch tot de conclusie te komen dat de Laatste, daar hij horens en een geduchte statuur had, een soort van eland moest zijn. In dat geval werd het natuurlijk een kwestie van gewei. Bovendien was het in zijn gevechten met andere mannetjes nooit zijn gewoonte geweest zich te verlaten op een blindelingschen, onweerstaanbaren aanval — waarbij een waakzamen tegenstander de gelegenheid werd gelaten om hem uit den weg te gaan

en zijn flank open te rijten . . . doch veeleer behoedzaam te schermen, en te wachten op een gunstige gelegenheid om zijn gewei te warren met dat van den tegenstander en hem dan neer te werpen door de heftigheid van den aanval en de snelheid van zijn opduwen. En zoo geschiedde het dat ook hij niet al te heftig tegen het draad aankwam. Luid kletterde zijn breed gewei tegen de stalen mazen, en een kort horentje, dat laag over zijn voorhoofd naar voren stak, drong door het vlechtwerk heen, en trok een diepe voor in het warharige voorhoofd van den buffel. ☞ Terwijl het bloed over zijn neusgaten stroomde, en een oog verblindde, verloor de Laatste van woede alle bezinning. Terwijl hij een eindje achteruit ging, wierp hij zich blindelings tegen de wering . . . met het eenige resultaat dat hij werd teruggeworpen met een geweld dat hem op de knieën deed vallen. Doch terzelfdertijd ontving de eland een geweldigen schok van verrassing. Daar hij zijn gewei tegen de wering had toen de Laatste aanviel, werd hij met een nog nooit tevoren geëvena-

aarde kracht achteruitgeworpen. Hij had een gevoel in zijn zwaren nek alsof er een pijnboom op was gevallen, en hij hernieuwde den aanval geheel buiten zichzelf van verbijsstering en woede. ☞ In dit stadium van den strijd echter begonnen de parkwachters en hun helpers ten tooneele te verschijnen, gewapend met hooivorken en andere onprettige middelen tot handhaving der openbare orde. Snuivend en loeiend en grommend werden de geweldige duellisten met geweld gescheiden, en de Laatste, die reeds eenigermate had kennis gemaakt met de heerschappij van den mensch, werd naar zijn stal gedreven en daarin opgesloten. Twee heele dagen lang moest hij daar blijven, en toen hij er weder werd uitgelaten, was in den tusschentijd een tweede wering, evenwijdig aan de eerste en er ongeveer vijf of zes voet van af, gezet tusschen zijn terrein en dat van den eland. Over deze onoverschrijfbare neutrale zône wierpen de beide tegenstanders elkaar gedurende eenige dagen beleedigende blikken toe, tot zij er plotseling beiden genoeg van schenen te hebben en besloten elkaar's bestaan verder te negeren. ☞ Hierna scheen de gemelijkheid van den Laatste nog te verergeren.

Hij nam de gewoonte aan, zich van de kleine kudde af te zonderen en zijn eenzamen post op het heuveltje te betrekken, waar hij vaak een uur lang en langer kon staan, onbeweeglijk, op het zwiepen van zijn langen staart na, en dan staarde hij onafgebroken naar het westen, als wist hij dat daar het roemrijke verleden van zijn ras had gelegen. In die richting begrensde een dicht boschje van eschdoorns, kastanjes en eiken het terrein, en onttrok de stadsdaken aan het gezicht en dempte het daverende rumoer van het stadsverkeer. Achter de stad verhieven zich bergen en breede wateren die hij niet kon zien, doch aan gene zijde van die bergen en wateren strekten zich de groene, onbegrensde vlakten . . . die (wie zal het zeggen) in een vage visie, geërfd van zijn voorouders wier myriaden ze bewoond hadden, zijn sombere oogen misschien wél zagen. Onder de parkwachters en knechts was men van meening dat de Laatste, hoe jammer dit ook was, wel eens op weg kon zijn kwaadaardig te worden. Doch de hoofdbswaker, die zelf een zoon der vlakten was, wees dit denkbeeld van de hand. Hij verklaarde vol sympathie voor den stier, dat deze enkel heimwee had, en verlangde naar de eindeloze prairiën waar de wind voortdurend over streek (Payne noemde ze „God's land”), en die zijn hoeven nooit nog betreden hadden.

(Wordt vervolgd.)

HUIZEN AAN DE MIENT TE ALKMAAR, AANGEKOCHT DOOR DE VEREENIGING HENDRIK DE KEYSER.